

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

Î N C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Vrabie împotriva Nataliei Vrabie cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor cu tata, și la

cererea reconvențională înaintată de Natalia Vrabie împotriva lui Gheorghe Vrabie cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama,

împotriva deciziei din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-647/24

NR. PIGD 2-19162683-01-2ra-27062024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. A. Mardari
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Panov, M. Anton, V. Mihaila

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 08 octombrie 2019, Gheorghe Vrabie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Vrabie cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor cu tata.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că la data de XXXX, a încheiat căsătoria cu Natalia Vrabie (Vidrașcu), înregistrată la XXXXX, sub nr. XXXX.

3. Din căsătorie, la XXXX, s-a născut copilul, XXXX.

4. A indicat că nu mai poate menține această familie, deoarece este una pur formală.

5. Referitor la solicitarea privind stabilirea domiciliului copilului minor cu reclamantul, a menționat că este guvernat doar de interesul superior al copilului și dorința tatălui de a-i oferi copilului un climat cât mai favorabil dezvoltării acestuia.

6. La momentul actual copilul minor domiciliază și face studiile în mun. Chișinău.

7. Astfel, a solicitat să fie desfăcută căsătoria și să fie stabilit domiciliul copilului minor cu tata.

8. La 24 februarie 2021, Natalia Vrabie a depus cerere reconvențională împotriva lui Gheorghe Vrabie cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama.

9. În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că este de acord cu desfacerea căsătoriei, deoarece este imposibil de menținut familia cu Gheorghe Vrabie, din cauza atitudinii ultimului față de familie.

10. A solicitat stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, deoarece ar facilita menținerea unui climat normal de educație și întreținere a minorului, reieșind din faptul că are un loc de trai și relațiile cu copilul sunt normale, precum și faptul că întreprinde toate cele necesare pentru a-i asigura condiții bune pentru dezvoltare.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de Gheorghe Vrabie, s-a dispus desfacerea căsătoriei încheiată la XXXX între Gheorghe Vrabie și Natalia Vrabie (Vidrașcu), trecută în registrul actelor de stare civilă de către XXXX, sub nr. XXXX. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei în Oficiul de Stare Civilă s-a încasat de la Gheorghe Vrabie și Natalia Vrabie în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 500% unități convenționale, ce constituie 100 de lei de la fiecare. A fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, născut la XXXX cu tatăl, Gheorghe Vrabie. A fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de Natalia Vrabie, ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 15 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Vrabie Natalia a declarat apel (f.d. 104, vol. I), iar la 10 iunie 2022, a depus apelul motivat împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale și stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, iar acțiunea depusă de Gheorghe Vrabie, în partea determinării domiciliului copilului minor cu tata, să fie respinsă (f.d. 122-125, 133-138, vol. I).

13. Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Natalia Vrabie. A fost casată parțial hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii pretenției din acțiunea înaintată de Gheorghe Vrabie privind stabilirea domiciliului copilului minor cu tata și respingerii acțiunii reconvenționale depuse de Natalia Vrabie, în această parte a fost pronunțată o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă pretenția înaintată de Gheorghe Vrabie împotriva Nataliei Vrabie privind stabilirea domiciliului copilului minor cu tata și a fost admisă acțiunea reconvențională depusă de Natalia Vrabie. A fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX cu mama, Natalia Vrabie (f.d. 194, 195-199, vol. I).

14. La 12 februarie 2023, Gheorghe Vrabie, reprezentat de avocatul Maxim Chișca, a declarat recurs împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d.2-5, vol. II).

15. Prin decizia din 27 iulie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Gheorghe Vrabie, reprezentat de avocatul Maxim Chișca. S-a casat integral decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.27-33, Vol.II).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

16. Prin decizia din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Natalia Vrabie și s-a menținut hotărârea din 17 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 144, 145-152, vol. II).

17. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a apreciat că, instanța de fond, just a concluzionat că domiciliul copilului minor XXXXX, născut la XXXX, urmează a fi stabilit cu tatăl acestuia, Gheorghe Vrabie.

18. Cu referire la capătul din acțiune cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, instanța de apel a menționat că deși, ambii părinți se caracterizează pozitiv, sunt cointeresați de buna dezvoltare a minorului, totuși, urmează de reținut interesul superior al copilului de a se dezvolta într-un mediu sigur, sănătos și care să îi confere stabilitate, iar, la cazul din speță, să fie crescut, îngrijit, educat și protejat de către tatăl său, Gheorghe Vrabie, cu care se află din anul 2019 până în prezent.

19. În acest context, instanța de apel a punctat că, fiind audiat minorul în ședința instanței de apel, din 15 noiembrie 2023, în prezența psihologului-pedagog Parascovia Sîrbu, reprezentantului Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, Nina Moraru, și reprezentantului Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, Alla Tincu, copilul a declarat că locuiește în municipiul Chișinău cu tata și dorește să locuiască în continuare cu tatăl său, Gheorghe Vrabie.

20. Or, stabilirea domiciliului copilului cu unul din părinți, nu reprezintă sub nicio formă o metodă de penalizare sau sancționare a celuilalt părinte, deoarece celălalt părinte rămâne a avea aceleași drepturi și obligații în raport cu propriul copil.

21. Instanța de apel a apreciat argumentele invocate de Natalia Vrabie, precum că prin soluția instanței de fond se atentează, în mod abuziv, asupra drepturilor de mamă, că copilul minor va fi îngrijit de bunelul acestuia, dar nu de tatăl Gheorghe Vrabie, ca fiind formale, nefiind confirmate prin careva probe relevante și admisibile, considerente din care a respins cererea reconvențională formulată de Natalia Vrabie. Or, este firesc ca copilul minor să comunice cu bunei, precum și cu rudele, petrecând vacanțele la ei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

22. La 24 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie determinat domiciliul copilului minor cu mama, Natalia Vrabie (f.d.159-165, vol. II).

SOLICITAREA RECURRENTULUI

23. În motivarea recursului, avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie, a invocat că instanța de apel nu a examinat toate circumstanțele cauzei, apreciind eronat probele, legea materială și procesuală în interesul unei părți, dar nu în interesul superior al copilului. Totodată, în susținerea recursului au fost reiterate circumstanțele invocate în cadrul examinării cauzei în ordine de apel.

24. În susținerea recursului au fost invocate prevederile art. 432 alin. (1) lit.e) din Codul de procedură civilă.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

25. Art. 434 alin. (1), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată în adresa recurentei, prin intermediul poștei electronice a avocatului Muntean Sergiu, la 23 mai 2024 (f.d. 155, vol. II).

27. Astfel, se constată că avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie, a declarat recursul, la 24 mai 2024, cu respectarea termenului legal.

28. La 08 august 2024, prin intermediul poștei electronice, în adresa părților participante la proces, a fost expediată copia recursului declarat de avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 200, vol. II).

29. La 17 august 2025, Gheorghe Vrabie a depus referință la cererea de recurs formulată de avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă:

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.

31. Art. 432 alin. (1), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

32. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

33. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

34. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

35. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare

și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

36. Completul de judecată atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

38. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

39. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

41. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230].

Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

42. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

43. Completul de judecată notează că în susținerea cererii de recurs au fost reiterate circumstanțele invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și în ordine de apel, care au fost analizate și apreciate prin prisma normelor legale aplicabile speței, inclusiv, s-a ținut cont de interesul superior al copilului, opinia căruia a fost vociferată în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 15 noiembrie 2023, în prezența psihologului-pedagog Parascovia Sîrbu, reprezentantului Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, Nina Moraru, și reprezentantului Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, Alla Tincu.

44. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie, ca fiind inadmisibil.

45. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Muntean Sergiu, în interesle Nataliei Vrabie, împotriva deciziei din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni